

Rapport

Minimumloon naar 14 euro per uur?

Onderzoek naar het verhogen van het wettelijk minimumloon, in opdracht van de FNV

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2020/162

Datum

september 2020

Opdrachtgever

FNV

Auteurs

Milan Driessen
Peter Kanne

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Belangrijkste uitkomsten	4
1 Kennis en inschatting	8
1.1 Minimum bruto uurloon	9
1.1.1 Uurloon voor 18-jarigen	9
1.1.2 Uurloon voor 21-jarigen	10
1.2 Geschat bedrag om rond te komen hoger dan sociaal minimum	11
1.2.1 Alleenstaande volwassene	11
1.2.2 Alleenstaande ouder met twee kinderen	11
1.2.3 Een echtpaar/samenwonend stel met één inkomen	12
1.2.4 Alle kiezersgroepen noemen gemiddeld bedragen boven het “sociaal minimum”	13
2 Houding	14
2.1 Vier op tien vinden minimumloon te laag	14
2.2 Minderheid rechtse kiezers vindt minimumloon hoog genoeg	15
3 Campagne minimumloon	16
3.1 Steun onveranderd wanneer hoogte minimumloon wordt gegeven	16
3.2 Bijdrage aan gelijke kansen belangrijk voor de steun voor verhoging	18
4 Participatie	18
4.1 Een zesde van medestanders doelstelling FNV wil zich ook inzetten	19
4.2 Vijfde wil online steun betuigen aan “14 euro per uur”	20
4.3 Gebruik van hashtag #voor14	21
5 Onderzoeksverantwoording	22

Belangrijkste uitkomsten

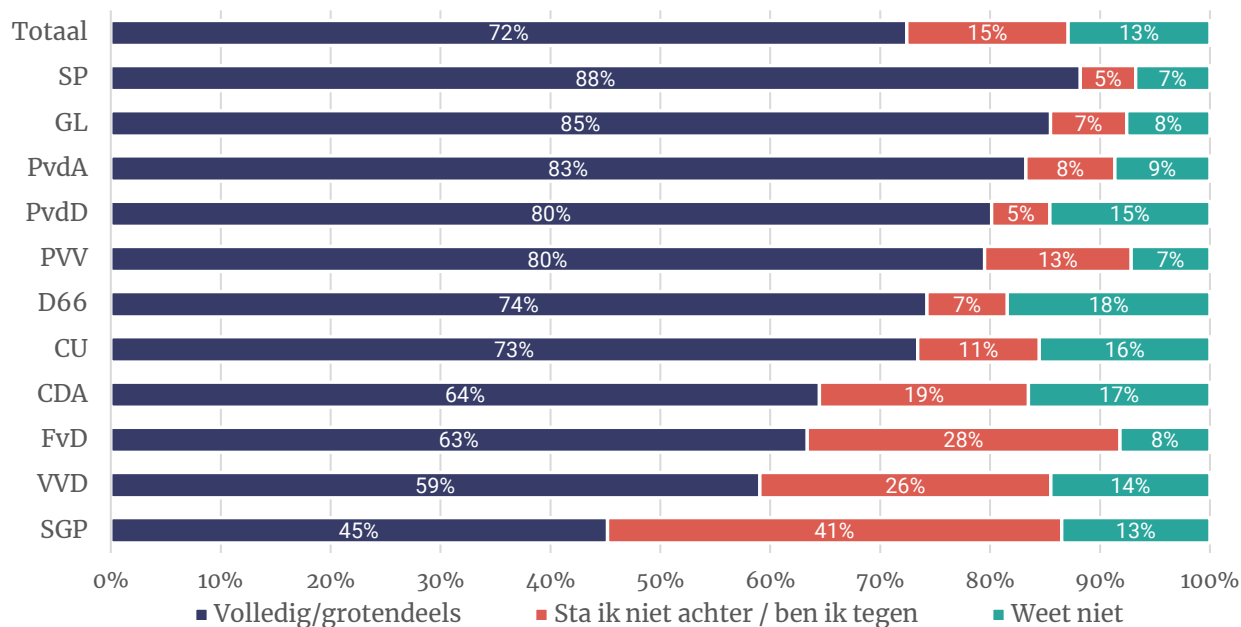
Zeven op tien willen minimum uurloon naar 14 euro

Zeven op de tien Nederlanders (72%) geven aan grotendeels (35%) of volledig (37%) achter een verhoging van het minimumloon naar 14 euro per uur te staan. Dat de verhoging van het minimumloon bijdraagt aan gelijke kansen lijkt een van de belangrijkste redenen te zijn om achter de verhoging te staan.¹

Er bestaat onder alle kiezersgroepen aanzienlijke steun voor dit voorstel: per saldo steunen alle kiezersgroepen de verhoging naar 14 euro per uur, alleen onder SGP-stemmers is er geen meerderheid voor.

Figuur 1 – Steun voor voorstel “minimumloon naar 14 euro”, naar huidige politieke voorkeur

“Vakbond FNV is een campagne gestart om het minimumloon te verhogen naar 14 euro per uur. In hoeverre staat u achter deze doelstelling?” Totaal, N=2.053

Minder dan een kwart vindt minimumloon in Nederland hoog genoeg

Een ruime meerderheid van de Nederlanders (86%) vindt dat een minimuminkomen van iemand die fulltime werkt hoog genoeg moet zijn om een gezin van te onderhouden. Veel mensen vinden dat de kloof tussen arm en rijk te groot is (64%) en dat de overheid er meer aan moet doen die kloof te overbruggen (63%).

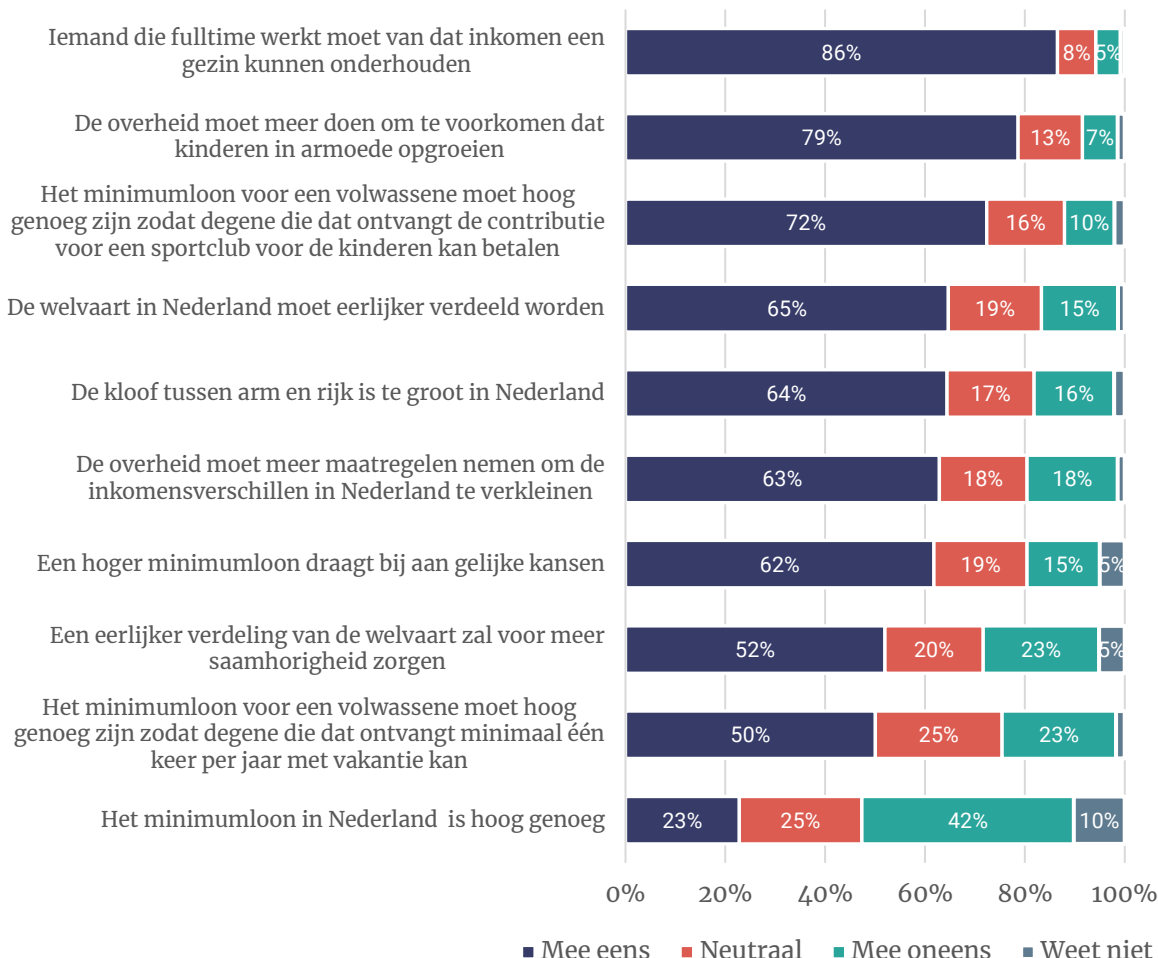
¹ Voor dit onderzoek hebben we gebruik gemaakt van een *split-run* methode om te zien of de steun voor de verhoging verandert wanneer we deelnemers vertellen hoe hoog het minimum uurloon in werkelijk is. Zie paragraaf 4.1 voor verdere uitleg.

Iets minder dan een kwart van de Nederlanders (23%) is het eens met de stelling dat het minimumloon in Nederland hoog genoeg is, 42 procent is het hiermee oneens. Onder alle kiezersgroepen vindt een meerderheid het minimumloon niet hoog genoeg.

Figuur 2 – Stellingen m.b.t. minimumloon

“In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?” (N=2.053)

Meerderheid denkt dat minimum uurloon hoger is dan het daadwerkelijk is

Het bruto minimum uurloon voor volwassenen is op dit moment € 10,21 bij een 38-urige werkweek. Bijna zes op tien Nederlanders (57%) denken dat dit hoger ligt. Gemiddeld schatten Nederlanders het minimum uurloon in op € 12,21. Eén op vijf (22%) denkt zelfs dat het minimum brutoloon hoger is dan 15 euro per uur.

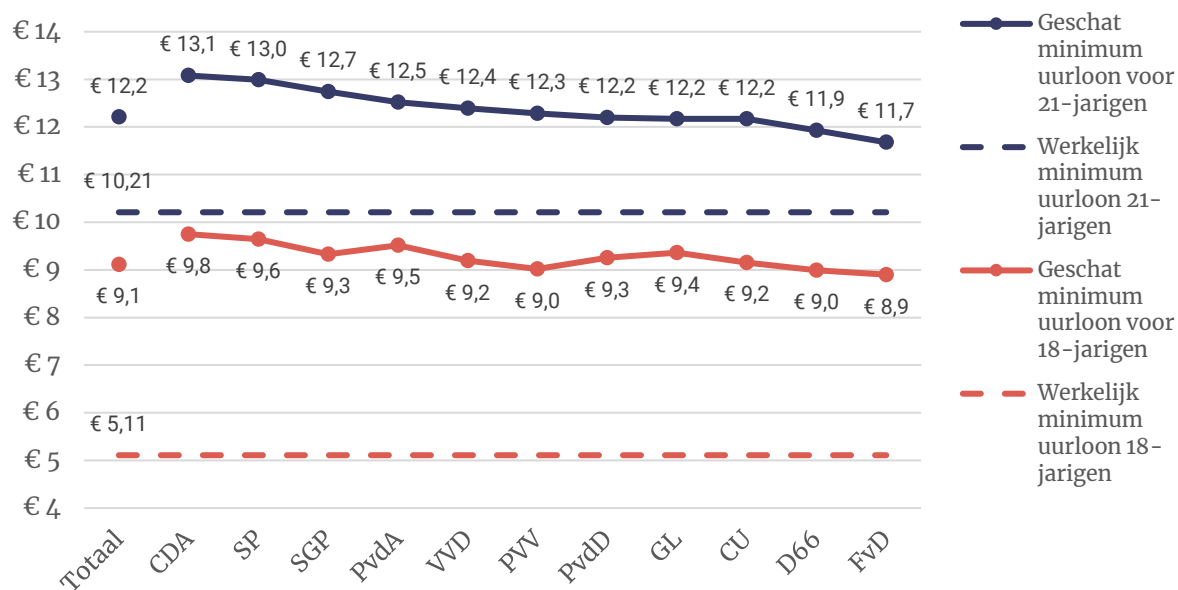
Minimum uurloon 18-jarigen bijna twee keer zo hoog ingeschat

Nederlanders schatten het bruto minimum uurloon voor 18-jarigen bijna twee keer zo hoog in als dat het in werkelijk is: € 9,10 wordt het gemiddeld ingeschat terwijl het wettelijk minimum bruto uurloon voor 18-jarigen bij een 38-urige werkweek € 5,11 bedraagt.

Figuur 3 – Geschat minimum bruto uurloon en wettelijk minimum uurloon naar stemvoorkeur

“Wat is volgens u (bij benadering) het bruto minimum uurloon in Nederland voor iemand van 18 jaar en voor iemand vanaf 21 jaar?” Basis: alle deelnemers die een schatting konden geven, N=2.035 / N=2.053

Mensen hebben een hoger inkomen nodig dan bedrag voor sociaal minimum

We vroegen deelnemers in te schatten hoeveel een werkende alleenstaande, een alleenstaande ouder met twee kinderen en een stel met één inkomen nodig hebben om rond te komen. Het wettelijk sociaal minimum geldt in Nederland als het bruto bedrag dat iemand ‘minimaal nodig heeft om rond te komen’. Nederlanders schatten zelf een hoger netto bedrag in voor iedere situatie dan het wettelijk sociaal minimum bruto voorschrijft.

Nederlanders: werkende alleenstaande heeft €1.500 per maand nodig om rond te komen

Het sociaal minimum bedraagt (bruto) € 1.230. Zeven op de tien noemen een bedrag dat hoger ligt (71%) en 37 procent noemt een bedrag boven de € 1.600 per maand als netto inkomen dat iemand nodig heeft om rond te komen.

Nederlanders: alleenstaande met kinderen heeft €1.900 per maand nodig om rond te komen

Het sociaal minimum voor een alleenstaande met kinderen is gelijk aan dat van een alleenstaande (€ 1.230). Maar liefst 95 procent van de Nederlanders noemt een bedrag dat boven dit sociaal minimum ligt als inkomen om van rond te kunnen komen. Bijna de helft van de Nederlanders (45%) vindt dat een alleenstaande ouder meer dan € 2.000 per maand nodig heeft om rond te komen.

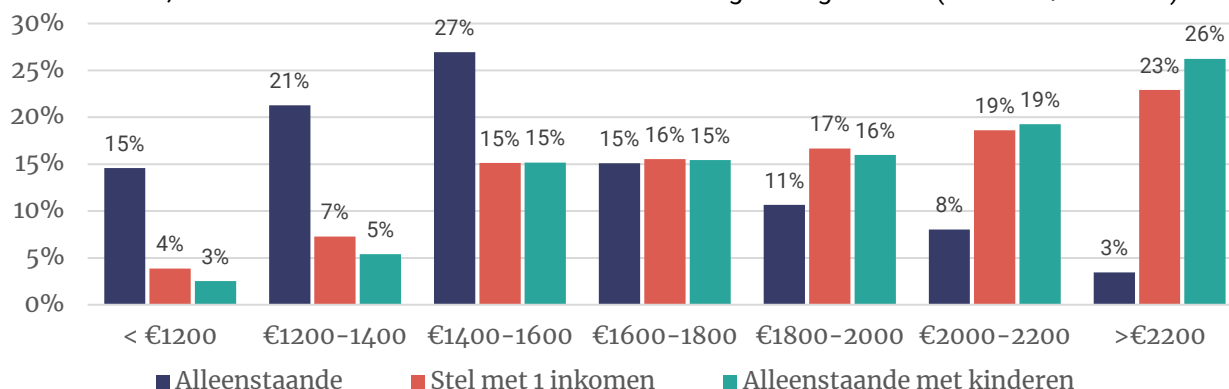
Nederlanders: éénverdienend stel heeft €1.860 per maand nodig om rond te komen

Het sociaal minimum voor een echtpaar of samenwonend stel, waarbij maar één van beiden een inkomen heeft, staat in Nederland op € 1.679. Twee derde van de Nederlanders (66%) vindt dat één-verdiener een netto inkomen boven het sociaal minimum nodig heeft om rond te kunnen komen.

Figuur 4 – Geschat benodigd minimum maandloon om rond te komen

“Wat is volgens u het minimum netto maandloon dat iemand in Nederland nodig heeft om rond van te kunnen komen, in drie situaties:” Basis: iedereen die een bedrag heeft genoemd (N=1.925 / N=1.938)

Alleenstaande (N=1.925): “Een werkende alleenstaande volwassene die op zichzelf woont”

Alleenstaande met kinderen (N=1.938): “Een werkende alleenstaande ouder met twee kinderen”

Stel met 1 inkomen (N=1.938): “Een echtpaar/samenwonend stel, waarbij maar één van beiden een inkomen heeft”

Bijna helft voorstanders bereid zelf iets te doen

Van de deelnemers die de verhoging van het minimumloon naar 14 euro steunen wil 45 procent zich hiervoor inzetten (29% misschien, 19% zeker). Doorgaans is het aandeel ‘zeker’ (19%) een goede indicatie voor te verwachten gedrag. Een klein deel (3%) zegt zich hier al voor in te zetten.

Mensen die iets willen doen om de 14 euro voor elkaar te krijgen, denken vooral aan het tekenen van een petitie (57%) of bij de Tweede Kamerverkiezingen stemmen op een partij die het minimumloon wil verhogen (47%). Een op vijf zou op sociale media steun willen betuigen aan ‘14 euro per uur’ of anderen overtuigen op een partij te stemmen die het minimumloon wil verhogen (beide 21%). Slechts een klein deel zou zelf aan een protestactie mee willen doen (7%), een petitie overhandigen (6%) of naar een fysieke bijeenkomst over 14 euro per uur willen gaan (5%).

Een klein deel van degenen die op sociale media steun willen betuigen aan “14 euro per uur” is bekend met de hashtag #voor14 (5%).

1 Inleiding

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV). De FNV wilde graag weten hoe Nederlanders denken over het verhogen van het minimum uurloon van €10,- naar €14,-. De FNV voert hier reeds campagne voor, offline en online (#voor14).

Er is bij de FNV behoefte aan inzicht in de steun voor de verhoging van het minimum uurloon, de motivatie en de actiebereidheid onder de Nederlandse bevolking. We onderscheiden dan ook de volgende deelvragen:

- Hoe hoog denken Nederlanders dat het minimumloon is?
- Welk besteedbaar inkomen denken zij dat nodig is om van te leven?
- In hoeverre steunt men de FNV in haar streven het minimumloon te verhogen naar €14 per uur? En waarom?
- In hoeverre is men bereid zelf bij te dragen aan deze verhoging?

Onderzoeksdesign

In dit onderzoek is gebruik gemaakt van een survey-experiment door middel van de *split-run* methode. Nadat we enkele stellingen en vragen over het minimumloon hebben voorgelegd, zijn de deelnemers aan het onderzoek op willekeurige basis toegewezen aan een van twee groepen, waarna we aan een van beide groepen het volgende voorlegden:

“Het huidige minimumloon is ongeveer 10 euro per uur voor een werknemer van 21 jaar of ouder.”

Hierna vroegen we beide groepen in hoeverre ze de verhoging van het minimumloon naar 14 euro per uur steunen.

Verantwoording

I&O Research voerde dit landelijk representatief onderzoek uit onder 2.053 Nederlanders van 18 jaar en ouder. Niet alle vragen die in dit rapport worden gepresenteerd zijn aan alle 2.053 Nederlanders gesteld. Bij iedere tabel of figuur wordt de steekproefbasis vermeld. Het onderzoek vond plaats van donderdag 3 tot dinsdagochtend 8 september 2020.

De resultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, opleiding, regio en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in 2017. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Het grootste deel van de deelnemers (1.913) is afkomstig uit het I&O Research Panel. Daarnaast vulden 140 Nederlanders de vragenlijst in via het panel van PanelClix.

2 Kennis en inschatting

2.1 Minimum bruto uurloon

Het huidige bruto minimum loon voor 18-jarigen bedraagt bij een 38-urige werkweek € 5,11 per uur. Voor volwassenen (vanaf 21 jaar) is dit € 10,21 per uur. We vroegen Nederlanders om dit zelf in te schatten:

“Wat is volgens u (bij benadering) het bruto minimum uurloon in Nederland voor iemand vanaf 18 jaar en voor iemand vanaf 21 jaar?”

Er konden bedragen ingevuld worden van 1 tot 30 euro per uur en er was een ‘weet niet’ optie. Enkele deelnemers konden geen antwoord geven op de vraag naar het uurloon voor 18-jarigen². Deze antwoorden zijn niet meegenomen in onderstaande percentages.

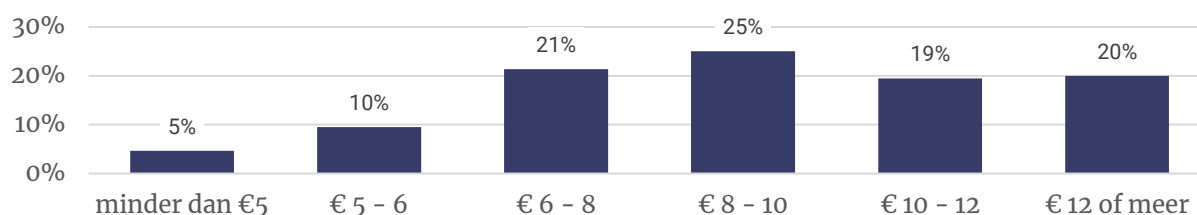
2.1.1 Uurloon voor 18-jarigen

Nederlanders schatten dat het bruto minimum uurloon werknemers vanaf 18 jaar gemiddeld op € 9,11 ligt, bijna twee keer zo hoog als in werkelijkheid (€ 5,11). Van de deelnemers die een bedrag invulden zat 88 procent daarboven. Circa vier op tien (39%) schatten het minimum uurloon voor 18-jarigen hoger in dan 10 euro.

Figuur 5 – Geschatte bruto minimum uurloon voor 18-jarigen (werkelijk: € 5,11)

“Wat is volgens u (bij benadering) het bruto minimum uurloon in Nederland voor iemand van 18 jaar?”

Basis: alle deelnemers die een schatting konden geven, N=2.035

² 28 keer ‘weet niet’; 1,4% van het totaal

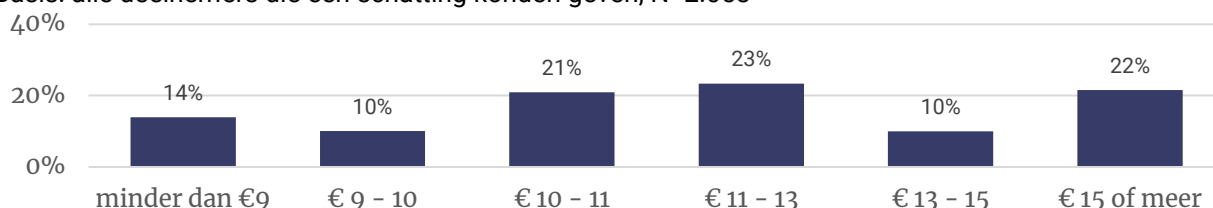

2.1.2 Uurloon voor 21-jarigen

Nederlanders denken gemiddeld dat het bruto minimum uurloon voor volwassenen vanaf 21 jaar op € 12,21 ligt, 2 euro hoger dan het daadwerkelijke bruto minimumloon van € 10,21 per uur³. Alle deelnemers aan het onderzoek hebben deze schatting gemaakt en 57 procent schatte het bedrag hoger in. Circa een vijfde tiende (22%) schat het minimum brutoloon hoger in dan € 15 per uur.

Figuur 6 – Geschatte bruto minimum uurloon voor volwassenen vanaf 21 jaar (werkelijk: € 10,21)

“Wat is volgens u (bij benadering) het bruto minimum uurloon in Nederland voor iemand vanaf 21 jaar?”
Basis: alle deelnemers die een schatting konden geven, N=2.053

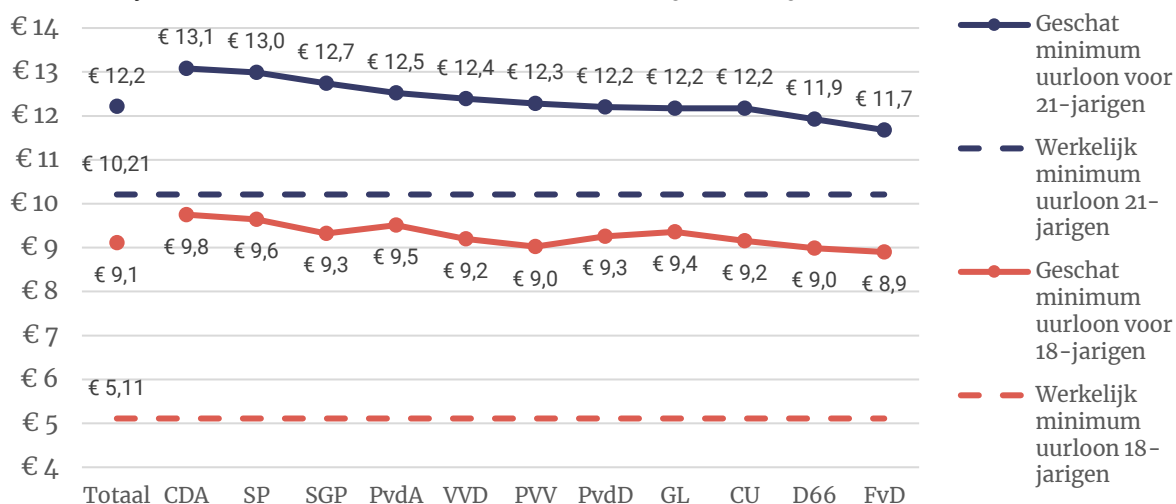

Kiezersgroepen verschillen in hun inschatting van hoogte minimum uurloon

In figuur 7 hebben we de gemiddelde bedragen voor beide uurlonen weergegeven naar de huidige stemvoorkeur, met daarnaast de werkelijke minimum bruto uurlonen voor volwassenen en 18-jarigen (de rechte lijnen zonder markering). Hieruit blijkt dat onder alle kiezersgroepen beide minimum uurlonen te hoog worden ingeschat.

Figuur 7 – Geschat minimum bruto uurloon en wettelijk minimum uurloon naar stemvoorkeur

“Wat is volgens u (bij benadering) het bruto minimum uurloon in Nederland voor iemand van 18 jaar en voor iemand vanaf 21 jaar?” Basis: alle deelnemers die een schatting konden geven, N = 2.035 / N=2.053

³ Op basis van een 38-urige werkweek:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/minimumloon/bedragen-minimumloon/bedragen-minimumloon-2020>

2.2 Geschat bedrag om rond te komen hoger dan sociaal minimum

We vroegen Nederlanders welk minimum netto maandloon zij denken dat iemand in Nederland nodig heeft om rond van te komen. Hiertoe hebben we drie huishoudsamenstellingen gegeven waarvoor men een inschatting moest maken. In figuur 8 zijn de bedragen geïnclassificeerd en weergegeven voor de drie situaties. Antwoorden van respondenten die ‘weet ik niet’ hebben ingevuld laten we hier buiten beschouwing.⁴

2.2.1 Alleenstaande volwassene

De eerste situatie: “Een werkende alleenstaande volwassene die op zichzelf woont”.

De Nederlandse overheid ziet⁵ als “sociaal minimum” voor deze categorie een netto maandinkomen van € 1.230. Het gemiddelde bedrag dat Nederlanders voor een alleenstaande volwassene noemen, is € 1.488 per maand. Dat is ruim 200 euro boven het door de overheid gehanteerde sociaal minimum.

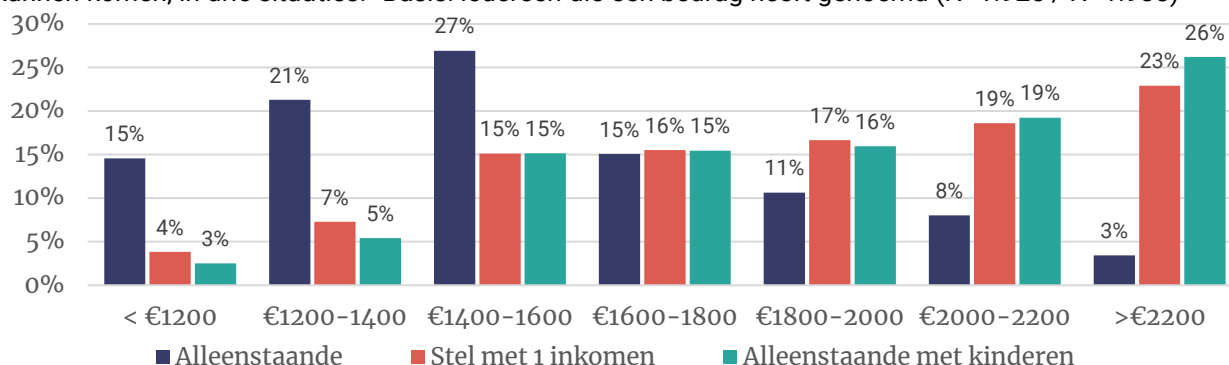
Zeven op de tien Nederlanders (71%) noemen een bedrag dat hoger is dan € 1.230 per maand. Een kwart (27%) vindt dat een alleenstaande werkende volwassene in Nederland tussen de € 1.400 en € 1.600 per maand nodig heeft om rond te komen, maar liefst 37 procent vindt dat een alleenstaande meer dan € 1.600 per maand nodig heeft om rond te komen.

2.2.2 Alleenstaande ouder met twee kinderen

Voor een alleenstaande ouder geldt in principe hetzelfde sociaal minimum als voor een alleenstaande zonder kinderen: € 1.230 per maand. Gemiddeld vinden Nederlanders dat een alleenstaande ouder met twee kinderen € 1.903 per maand nodig heeft om rond te komen: ruim 700 euro boven het sociaal minimum. Maar liefst 95 procent van de Nederlanders noemt een bedrag dat boven het sociaal minimum ligt. Bijna de helft van de Nederlanders (45%) vindt dat een alleenstaande ouder meer dan € 2.000 per maand nodig heeft om rond te komen en 46 procent noemt een maandbedrag tussen de € 1.400 en € 2.000.

Figuur 8 – Geschat benodigd minimum maandloon om rond te komen

“Wat is volgens u het minimum netto maandloon dat iemand in Nederland nodig heeft om rond van te kunnen komen, in drie situaties.” Basis: iedereen die een bedrag heeft genoemd (N=1.925 / N=1.938)

Alleenstaande (N=1.925): “Een werkende alleenstaande volwassene die op zichzelf woont”

Alleenstaande met kinderen (N=1.938): “Een werkende alleenstaande ouder met twee kinderen”

Stel met 1 inkomen (N=1.938): “Een echtpaar/samenwonend stel, waarbij maar één van beiden een inkomen heeft”

⁴ Aantal respondenten die ‘weet niet’ antwoordden: alleenstaande (128), met kinderen (115) en een stel met 1 inkomen (115)

⁵ De overheid noemt hier bruto bedragen. Zie: <https://www.uvw.nl/particulieren/bedragen>

2.2.3 Een echtpaar/samenwonend stel met één inkomen

Het bruto sociaal minimum voor een samenwonend stel met één inkomen is € 1.679 per maand. Nederlanders vinden gemiddeld dat een dergelijk stel netto € 1.860 per maand nodig heeft om van rond te komen (zie figuur 8).

Twee derde van de Nederlanders (66%) vindt dat eenverdieners een netto inkomen nodig hebben boven het sociaal minimum van €1.679. Ruim vier op de tien (42%) Nederlanders vinden dat een stel met één inkomen meer dan €2.000 per maand nodig heeft om van rond te komen. Een kwart noemt een bedrag lager dan €1.600 (26%).

In tabel 1 hebben we de gemiddeld uitgesplitst naar regio, opleiding en inkomensniveau. De gemiddelde bedragen naar regio verschillen niet significant van elkaar. Ondanks dat er verschillen zijn in de hoogte van huren, bijvoorbeeld, zien we geen verschil in het minimaal benodigde maandloon om rond te komen. We zien wel dat laagopgeleiden een lager bedrag inschatten voor alleenstaanden dan middelbaar of hoogopgeleiden. Middeninkomens noemen gemiddeld de hoogste bedragen voor de drie situaties.

Tabel 1 – Geschat benodigd minimum maandloon om rond te komen naar achtergrond

	Alleenstaande (N=1.925) <i>In € per maand</i>	Alleenstaande met kinderen (N=1.938) <i>In € per maand</i>	Stel met 1 inkomen (N=1.938) <i>In € per maand</i>
Gemiddelde (werkelijk)	1.230	1.230	1.679
Totaal gemiddelde (geschat)	1.488	1.903	1.860
Regio			
West (UT, NH, ZH)	1494	1910	1867
Noord (GR, FR, DR)	1486	1899	1869
Oost (OV, GD, FL)	1487	1906	1848
Zuid (ZL, NB, LB)	1476	1887	1854
Opleiding			
Laag	1537	1877	1863
Middelbaar	1491	1909	1864
Hoog	1454	1913	1850
Inkomen			
Minimum inkomen	1401	1823	1804
Beneden modaal inkomen	1477	1832	1823
Bijna modaal inkomen	1565	1965	1885
Modaal inkomen	1516	1956	1940
Tussen 1 en 2 keer modaal inkomen	1486	1907	1864
Twee keer modaal inkomen	1487	1942	1845
Meer dan 2 keer modaal inkomen	1433	1896	1818

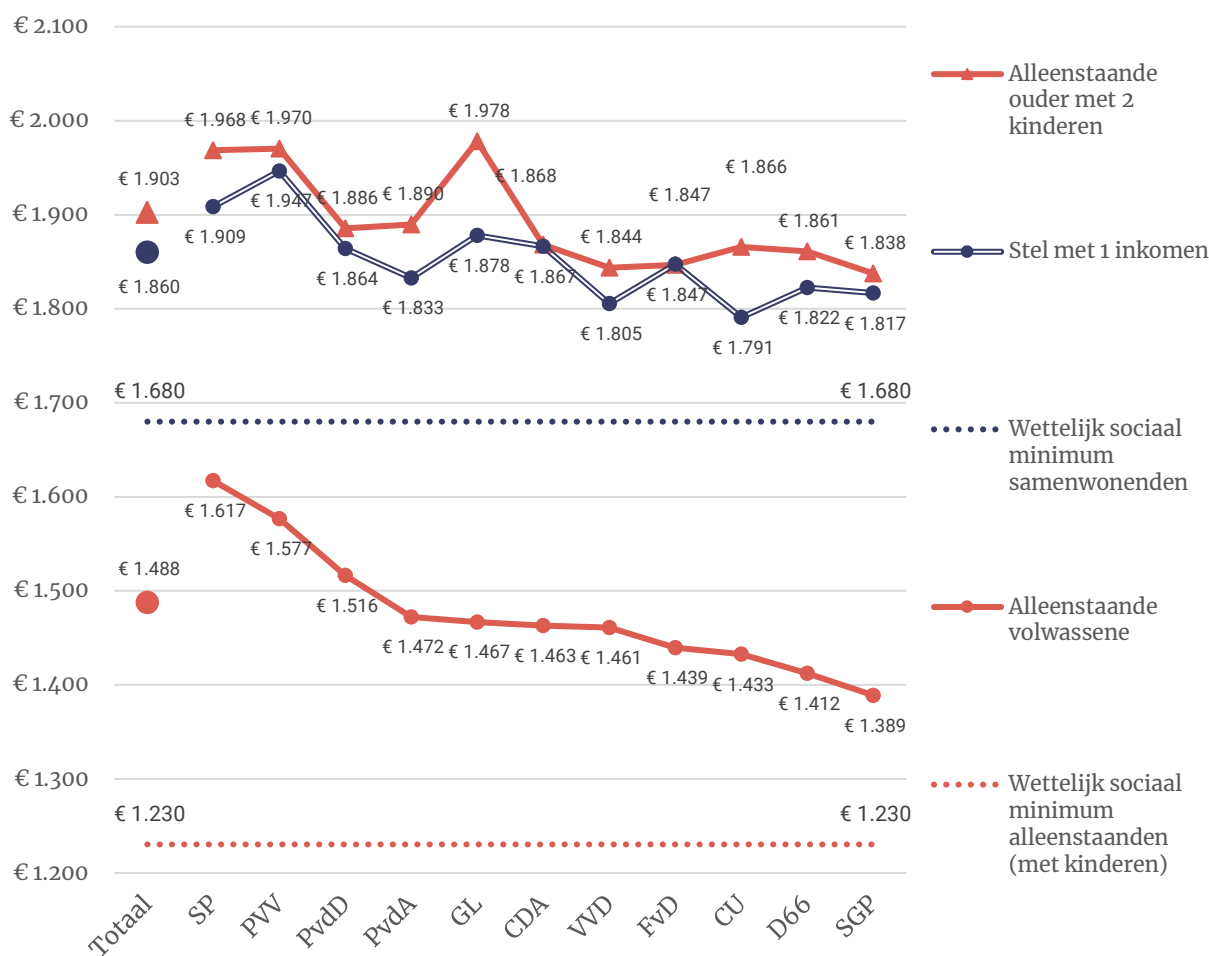

2.2.4 Alle kiezersgroepen noemen gemiddeld bedragen boven het “sociaal minimum”⁶

In figuur 9 zijn de kiezersgroepen van links naar rechts gerangschikt op de hoogte van het minimum netto maandloon dat een alleenstaande nodig heeft om rond te komen. In alle gevallen ligt het gemiddelde minimum netto maandloon dat iemand nodig heeft om rond te komen ruim 100 tot 400 euro boven het wettelijk bruto sociaal minimum voor alleenstaanden. Het minimum netto maandloon dat een alleenstaande ouder met twee kinderen nodig heeft, wordt gemiddeld op ca. € 1.900 geschat. Bij alle kiezersgroepen ligt het gemiddelde bedrag boven de € 1.700 per maand.

Figuur 9 – Gemiddeld bedrag om ‘van rond te komen’ en sociaal minimum naar huidige stemvoorkeur

“Wat is volgens u het minimum netto maandloon dat iemand in Nederland nodig heeft om rond van te kunnen komen, in drie situaties:” met het wettelijk sociaal minimum voor alleenstaanden en samenwonenden, uitgesplitst naar huidige stemvoorkeur (N=1.925/ N=1.938).

⁶ De overheid noemt bruto bedragen voor het sociaal minimum. Wij hebben gevraagd naar het netto maandloon dat iemand nodig heeft om rond te komen. Zie: <https://www.uvw.nl/particulieren/bedragen>

3 Houding

3.1 Vier op tien vinden minimumloon te laag

Een ruime meerderheid van de Nederlanders (86%) vindt dat een minimuminkomen van iemand die fulltime werkt hoog genoeg moet zijn om een gezin van te onderhouden. Veel mensen vinden dat de kloof tussen arm en rijk te groot is (64%) en dat de overheid er meer aan moet doen die kloof te overbruggen (63%).

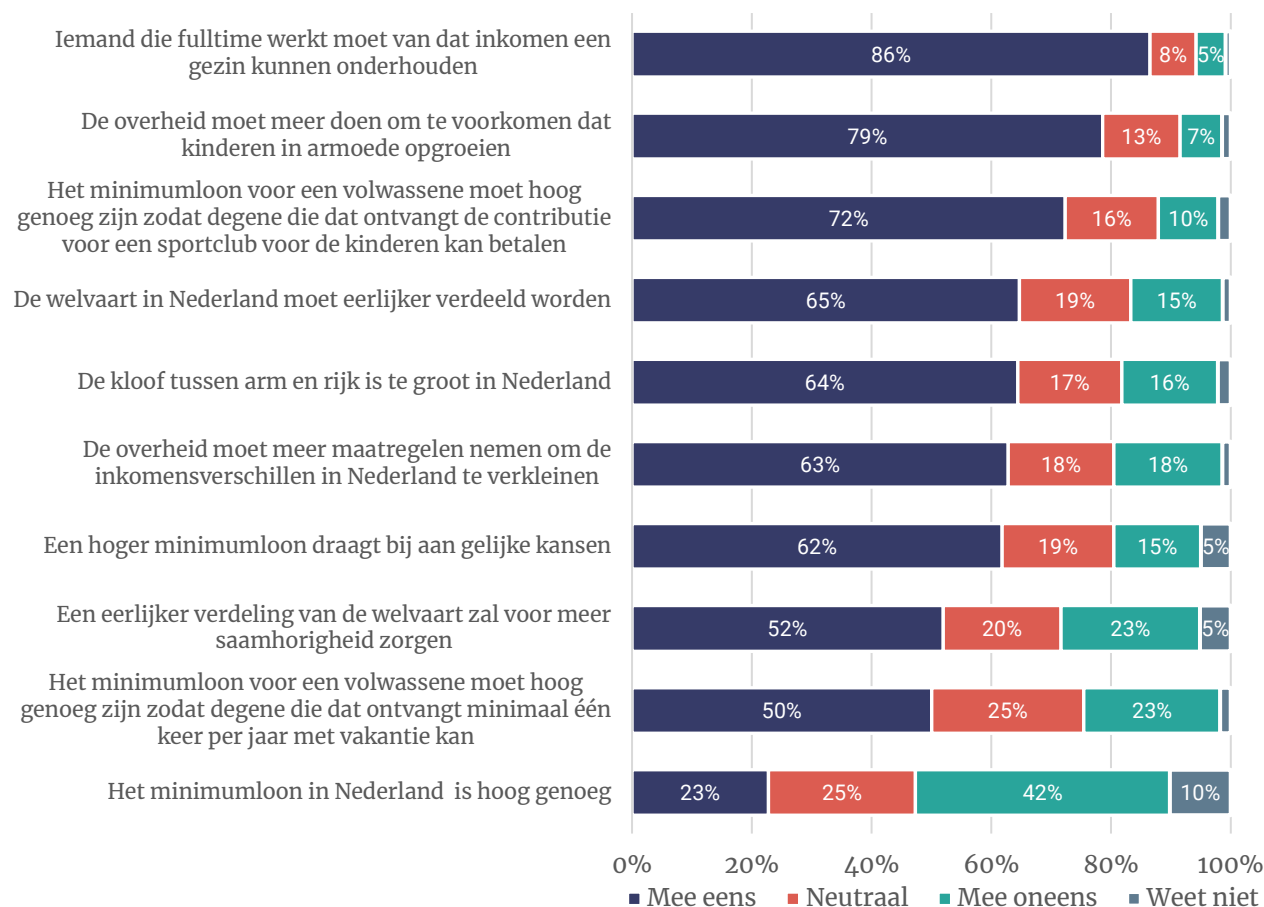
Acht op tien vinden dat de overheid meer moet doen om te voorkomen dat kinderen in armoede opgroeien (79%) en zeven op tien vinden dat het volwassen minimumloon hoog genoeg moet zijn om de contributie voor sportclubs van kinderen te kunnen betalen (72%).

Ongeveer de helft van de Nederlanders (52%) is het eens met de stelling dat een eerlijker verdeling van de welvaart voor meer saamhorigheid zal zorgen, 23 procent is het hier mee oneens. Precies de helft vindt dat het minimumloon hoog genoeg moet zijn om er minimaal één keer per jaar mee op vakantie te kunnen (50% 'eens').

Per saldo zijn Nederlanders het vaker oneens dan eens met de stelling dat het minimumloon in Nederland hoog genoeg is. Iets minder dan een kwart van de Nederlanders is het hier mee eens (23%) en 42 procent is het hiermee oneens.

Figuur 10 – Stellingen

"In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?" (N=2.053)

3.2 Minderheid rechtse kiezers vindt minimumloon hoog genoeg

Een kwart van de Nederlanders vindt dus dat het minimumloon in Nederland hoog genoeg is (23%; zie ook figuur 10).

Kiezers van SGP (41%), FvD (37%) en VVD (35%) zijn het hier vaker mee eens.

Kiezers van linkse oppositiepartijen zijn het hier het minst vaak mee eens; van de SP-kiezers is 7 procent het er mee eens, van de PvdD-kiezers 10 procent en van kiezers van PvdA en GL 14 procent. Van de andere kiezersgroepen (CDA, CU, PVV, D66) vindt een kwart dat het minimumloon hoog genoeg is (22-25%). Er zijn forse verschillen tussen de kiezers van eerstgenoemde, rechtse partijen (SGP, VVD, FvD) en die van de linkse oppositiepartijen (SP, GL, PvdA, PvdD).

Voor de twee stellingen met het hoogste percentage 'eens' zijn de verschillen relatief klein ('iemand die fulltime werkt moet van dat inkomen een gezin kunnen onderhouden' en 'de overheid moet meer doen om te voorkomen dat kinderen in armoede opgroeien'). Van alle kiezersgroepen vinden kiezers van D66 (79%) het minst vaak dat iemand die fulltime werkt van dat inkomen een gezin moet kunnen onderhouden, CU-kiezers vinden dat het vaakst (96%).

Tabel 2 – Percentage 'eens' op stellingen naar stemvoorkeur

"In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?" (N=2.053)

	% eens	VVD	PVV	CDA	D66	GL	SP	PvdA	CU	PvdD	SGP	FvD
Iemand die fulltime werkt moet van dat inkomen een gezin kunnen onderhouden	86%	83%	92%	87%	79%	83%	94%	87%	96%	82%	89%	92%
De overheid moet meer doen om te voorkomen dat kinderen in armoede opgroeien	79%	68%	76%	77%	82%	93%	91%	92%	85%	86%	62%	64%
Het minimumloon voor een volwassene moet hoog genoeg zijn zodat degene die dat ontvangt de contributie voor een sportclub voor de kinderen kan betalen	72%	64%	78%	68%	77%	83%	86%	82%	72%	76%	40%	65%
De welvaart in Nederland moet eerlijker verdeeld worden	65%	33%	72%	67%	65%	90%	91%	81%	75%	84%	52%	57%
De kloof tussen arm en rijk is te groot in Nederland	64%	38%	68%	58%	60%	87%	91%	77%	71%	87%	46%	55%
De overheid moet meer maatregelen nemen om de inkomensverschillen in Nederland te verkleinen	63%	35%	67%	59%	56%	88%	92%	79%	76%	86%	45%	51%
Een hoger minimumloon draagt bij aan gelijke kansen	62%	45%	69%	54%	63%	80%	79%	70%	68%	78%	53%	59%
Een eerlijker verdeling van de welvaart zal voor meer saamhorigheid zorgen	52%	30%	60%	49%	58%	67%	77%	69%	58%	77%	24%	46%
Het minimumloon voor een volwassene moet hoog genoeg zijn zodat degene die dat ontvangt minimaal één keer per jaar met vakantie kan	50%	40%	57%	50%	53%	62%	61%	56%	59%	46%	31%	41%
Het minimumloon in Nederland is hoog genoeg	23%	36%	23%	25%	22%	14%	7%	14%	22%	10%	41%	37%

Leeswijzer: in totaal is 86 procent het (helemaal) eens met de stelling 'iemand die fulltime werkt moet van dat inkomen een gezin kunnen onderhouden'. Van de VVD-kiezers is 83 procent het eens met deze stelling. De groene cellen geven aan welke kiezersgroep(en) het vaker eens zijn met die stelling; rode cellen geven aan welke kiezersgroep(en) dat het minst vaak eens zijn.

4 Campagne minimumloon

4.1 Experiment: 72 procent steunt 14 euro, met of zonder informatie

De FNV – opdrachtgever van dit onderzoek – is een campagne gestart om het minimumloon te verhogen naar 14 euro per uur. Om te achterhalen in hoeverre men achter deze campagne staat – rekening houdend met de kennis die men wel of niet heeft over de huidige hoogte van het minimum uurloon, hebben we respondenten *at random* (willekeurig) ingedeeld in twee groepen. De eerste groep werd verteld dat het bruto minimum uurloon ongeveer 10 euro is⁷. De tweede groep kreeg deze informatie niet. Vervolgens is gevraagd in hoeverre men achter deze doelstelling staat.

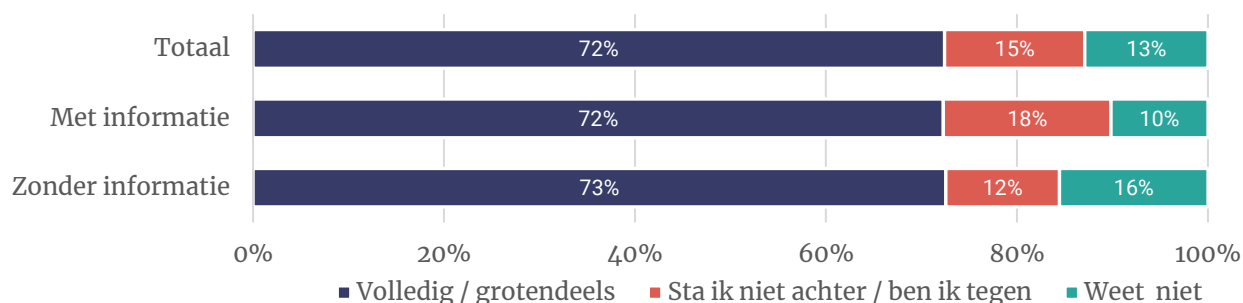
Gemiddeld 72 procent staat achter het voorstel het bruto minimum uurloon te verhogen naar 14 euro. Wanneer de informatie gegeven wordt steunt men het verhogen van het minimumuurloon naar 14 euro niet vaker (72%) dan wanneer de informatie niet gegeven wordt (73%)⁸.

Van de mensen die deze informatie kregen steunt 35 procent het voorstel grotendeels en 37 procent volledig; onder de groep die niet geïnformeerd is, is dit 36% ‘grotendeels’ en 37% ‘volledig’. Verwaarloosbare verschillen.

Wel zien we dat het percentage ‘weet niet’ kleiner is na het geven van de informatie (met informatie: 10%) dan wanneer er geen informatie gegeven is (16%). Dit leidt niet tot meer steun, maar eerder tot iets meer weerstand tegen het verhogen van het minimumloon.

Figuur 11 – Steun voor minimumloon naar 14 euro naar stemvoorkeur

“Vakbond FNV is een campagne gestart om het minimumloon te verhogen naar 14 euro per uur. In hoeverre staat u achter deze doelstelling?” Totaal, N=2.053; Versie met informatie, N=1.013; Versie zonder informatie, N=1.040.

Omdat beide groepen in hun mate van steun nauwelijks van elkaar verschillen, nemen we beide groepen samen wanneer we verwijzen naar het totaal.

⁷ De voorgelegde tekst was: “Het huidige minimumloon is ongeveer 10 euro per uur voor een werknemer van 21 jaar of ouder.”

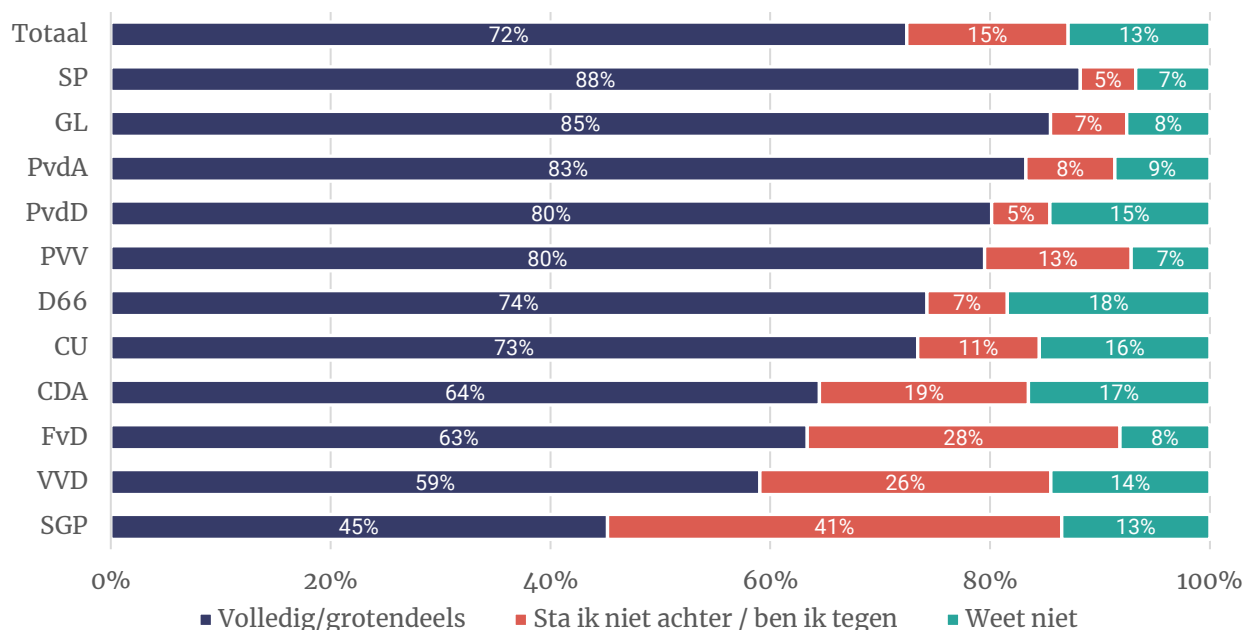
⁸ Geen significant verschil.

Bijna alle kiezersgroepen staan achter de verhoging naar 14 euro per uur

Onder alle kiezers vinden we per saldo steun voor de verhoging van het minimumloon naar 14 euro: het deel dat niet achter de verhoging staat of er tegen is, is (veel) kleiner dan het deel dat er grotendeels of volledig achter staat. Alleen onder SGP-stemmers is er geen meerderheid voor

Figuur 12 – Steun voor verhoging minimumloon naar € 14/uur naar stemvoorkeur

“Vakbond FNV is een campagne gestart om het minimumloon te verhogen naar 14 euro per uur. In hoeverre staat u achter deze doelstelling?” Totaal, N=2.053

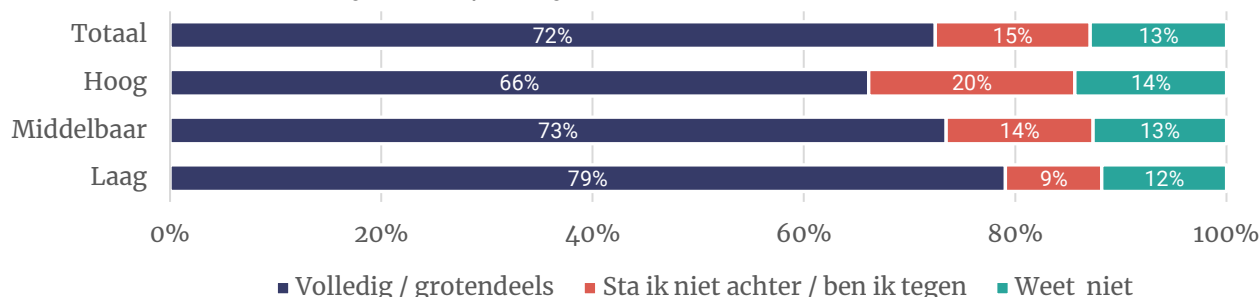

Laagopgeleiden, jongeren en linkse kiezers steunen de verhoging vaker

Acht op de tien laagopgeleiden (79%) steunen de verhoging van het minimumloon naar 14 euro per uur. Dit geldt voor twee derde van de hoogopgeleiden (66%) en 20 procent van hen geeft aan hier niet achter te staan (15%) of er tegen te zijn (5%).

Figuur 13 – Steun voor doelstelling FNV naar opleidingsniveau

“Vakbond FNV is een campagne gestart om het minimumloon te verhogen naar 14 euro per uur. In hoeverre staat u achter deze doelstelling?” Naar opleiding. Totaal, N=2.053

Onder 18- tot 24-jarigen staat 81 procent er volledig (47%) of grotendeels achter (34%), terwijl dat bij andere leeftijdsgroepen rond de 70 procent is. Onder lagere inkomens is ook meer steun dan onder hogere inkomens: 83 procent van de minimuminkomens en 63 procent van de inkomens meer dan twee keer modaal steunt de verhoging.

4.2 Bijdrage aan gelijke kansen belangrijk voor de steun voor verhoging

In tabel 3 worden het percentage eens en oneens weergegeven voor iedere stelling uit hoofdstuk 1 (kolom 'Totaal'). In de kolom rechts daarvan staat hoeveel procent van hen, die het eens zijn met de stelling links, de doelstelling van FNV ('grotendeels/volledig') steunen. Daarnaast het percentage dat het eens is met de stelling en de doelstelling niet steunt ('niet/ik ben er tegen').

Van de mensen die vinden dat iemand een gezin moet kunnen onderhouden van een fulltime inkomen steunt driekwart (73%) de doelstelling van de FNV, 13 procent doet dat niet. Van alle stellingen is de stelling "een hoger minimumloon draagt bij aan gelijke kansen" de belangrijkste motivator: liefst 86 procent van degenen die het hiermee eens zijn staan ook achter de doelstelling, slechts 6 procent van hen staat niet achter de doelstelling.

Dat iemand die fulltime werkt van dat inkomen een gezin moet kunnen onderhouden lijkt een minder sterke reden te zijn: 13 procent van degenen die het eens zijn met de stelling staat alsnog niet achter de verhoging van het minimumloon.

Tabel 3 - Steun voor verhoging minimum uurloon naar stellingen

Totaal (N=2.053), antwoordopties 'weet niet' en 'neutraal' bij de stellingen niet gepresenteerd

Rij-percentages weergegeven			"In hoeverre staat u achter het voorstel het minimumloon te verhogen naar 14 euro per uur?"	
			Totaal	Grotendeels/volledig
Iemand die fulltime werkt moet van dat inkomen een gezin kunnen onderhouden	Eens	86%	74%	13%
	Oneens	5%	51%	31%
De overheid moet meer doen om te voorkomen dat kinderen in armoede opgroeien	Eens	79%	79%	10%
	Oneens	7%	44%	42%
Het minimumloon voor volwassene moet hoog genoeg zijn zodat degene de contributie voor sportclub voor de kinderen kan betalen	Eens	72%	81%	9%
	Oneens	10%	41%	43%
De welvaart in NL moet eerlijker verdeeld worden	Eens	65%	82%	8%
	Oneens	15%	46%	38%
De kloof tussen arm en rijk is te groot in Nederland	Eens	64%	81%	8%
	Oneens	16%	49%	38%
De overheid moet meer maatregelen nemen om de inkomensverschillen in Nederland te verkleinen	Eens	63%	82%	8%
	Oneens	18%	47%	38%
Hoger minimumloon draagt bij aan gelijke kansen	Eens	62%	86%	6%
	Oneens	15%	40%	47%
Een eerlijker verdeling van de welvaart zal voor meer saamhorigheid zorgen	Eens	52%	84%	7%
	Oneens	23%	51%	33%
Het minimumloon voor een volwassene moet hoog genoeg zijn zodat degene die dat ontvangt minimaal één keer per jaar met vakantie kan	Eens	50%	85%	7%
	Oneens	23%	49%	34%
Het minimumloon in Nederland is hoog genoeg	Eens	23%	49%	38%
	Oneens	42%	92%	4%

Leeswijzer: van degenen die het eens zijn (79%) met de stelling dat de overheid meer moet doen om te voorkomen dat kinderen in armoede opgroeien steunt 79 procent de doelstelling van de FNV grotendeels of volledig. Van de mensen die het hier mee oneens zijn steunt 44 procent de verhoging en 42 procent doet dat niet.

5 Participatie

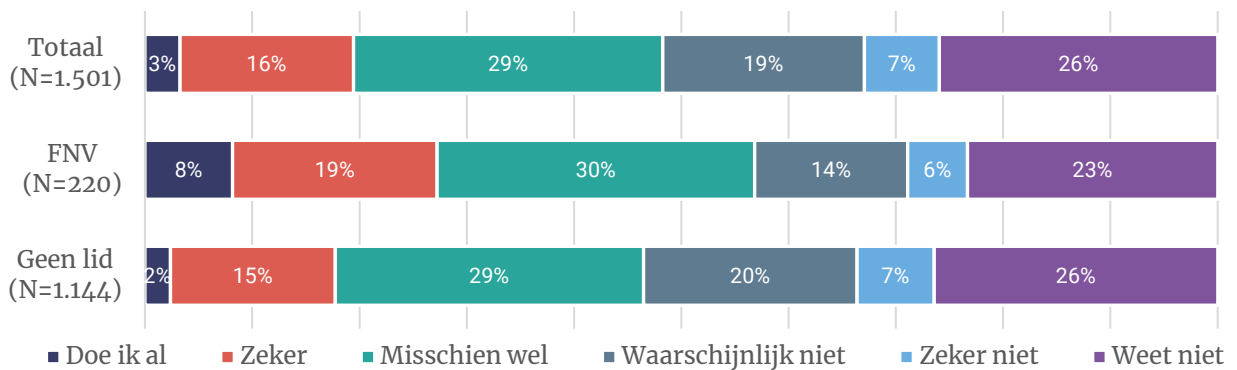
5.1 Voorstanders van verhoging: een zesde wil zich er voor inzetten

De deelnemers die de verhoging van het minimumloon naar 14 euro per uur grotendeels of volledig steunen hebben we gevraagd of ze zich zouden willen inzetten voor deze doelstelling. Een klein deel doet hier al iets mee (3%), nog eens 16 procent zegt dit zeker te willen doen. Een kwart zegt dit waarschijnlijk (19%) of zeker niet (7%) te doen, een kwart weet het niet (26%). Van de FNV-leden zet 8 procent zich al in, 20 procent zegt zich niet te willen inzetten (14% waarschijnlijk niet en 6% zeker niet).

Een kwart van de FNV-leden zegt niet te weten of ze zich hiervoor willen inzetten (23%).

Figuur 14 – Inzet voor verhoging minimumloon naar vakbondslidmaatschap

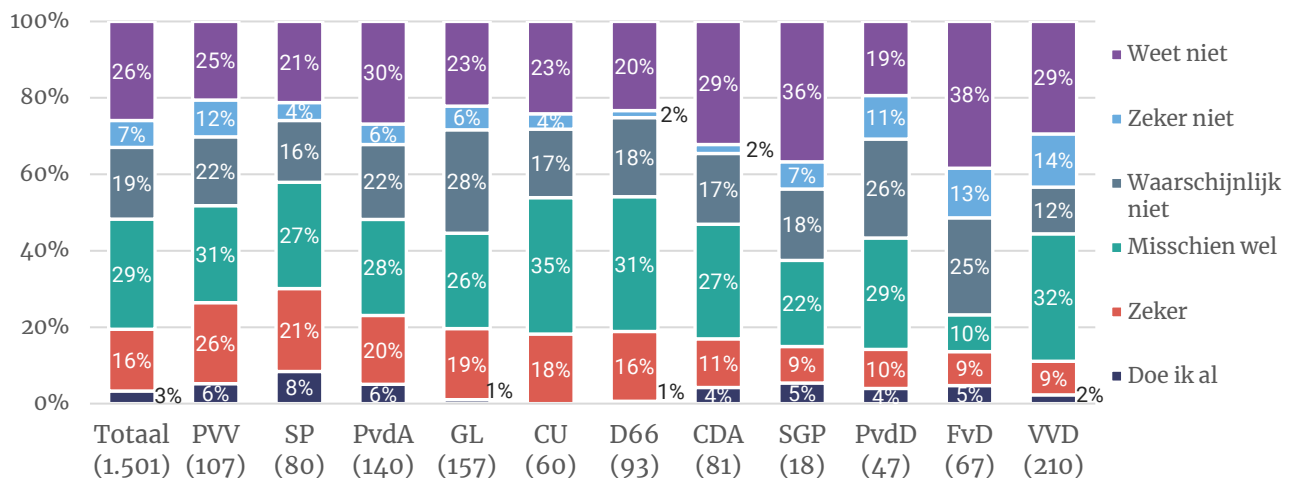
Zou u zich willen inzetten voor een verhoging van het minimumloon naar 14 euro per uur? Basis: deelnemers die de doelstelling van FNV grotendeels of volledig steunen

In figuur 15 zijn de antwoorden uitgesplitst naar de huidige partijvoorkeur. Links de kiezers die het vaakst al iets doen of zich zeker willen inzetten (namelijk, PVV-kiezers: 6 en 26%) en rechts de kiezersgroep die dat het minst vaak zegt (VVD-kiezers: 2 en 9%). Grofweg een vijfde tot een derde deel van iedere kiezersgroep zegt niet te weten of ze zich willen inzetten.

Figuur 15 – Inzet voor verhoging minimumloon naar partijvoorkeur

Zou u zich willen inzetten voor een verhoging van het minimumloon naar 14 euro per uur? Basis: deelnemers die de doelstelling van FNV grotendeels of volledig steunen

5.2 Vijfde wil online steun betuigen aan “14 euro per uur”

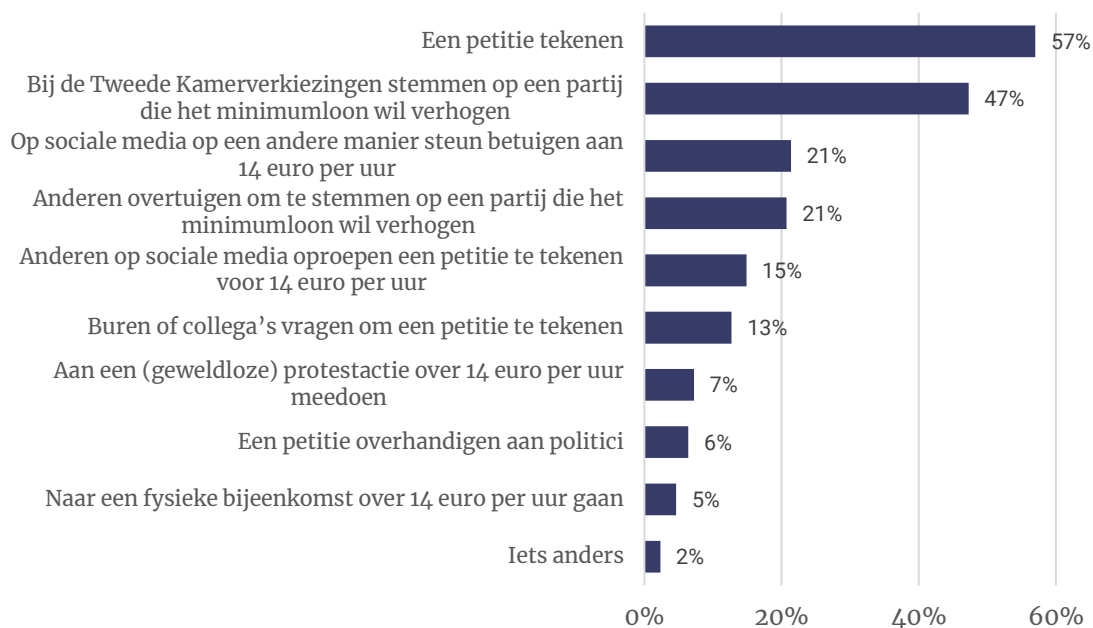
De deelnemers die zich al inzetten of dat zeker of misschien willen doen hebben we gevraagd op welke manier ze dat zouden willen. Meer dan de helft van hen geeft aan een petitie te willen tekenen (57%) en een iets kleiner deel zegt bij de Tweede Kamerverkiezingen te willen stemmen op een partij die het minimumloon wil verhogen (47%).

Een op de vijf zou op sociale media steun willen betuigen aan 14 euro per uur of anderen overtuigen op een partij te stemmen die het minimumloon wil verhogen (beide 21%). Slechts een klein deel zou zelf aan een protestactie mee willen doen (7%), een petitie overhandigen (6%) of naar een fysieke bijeenkomst over 14 euro per uur willen gaan (5%).

Over het algemeen willen laagopgeleiden zich minder vaak inzetten voor verhoging van het minimumloon dan hoogopgeleiden. Laagopgeleiden (24%) willen wel vaker steun betuigen aan verhoging minimumloon op sociale media dan hoogopgeleiden (19%).

Figuur 16 – Op welke manier inzetten voor verhoging minimumloon

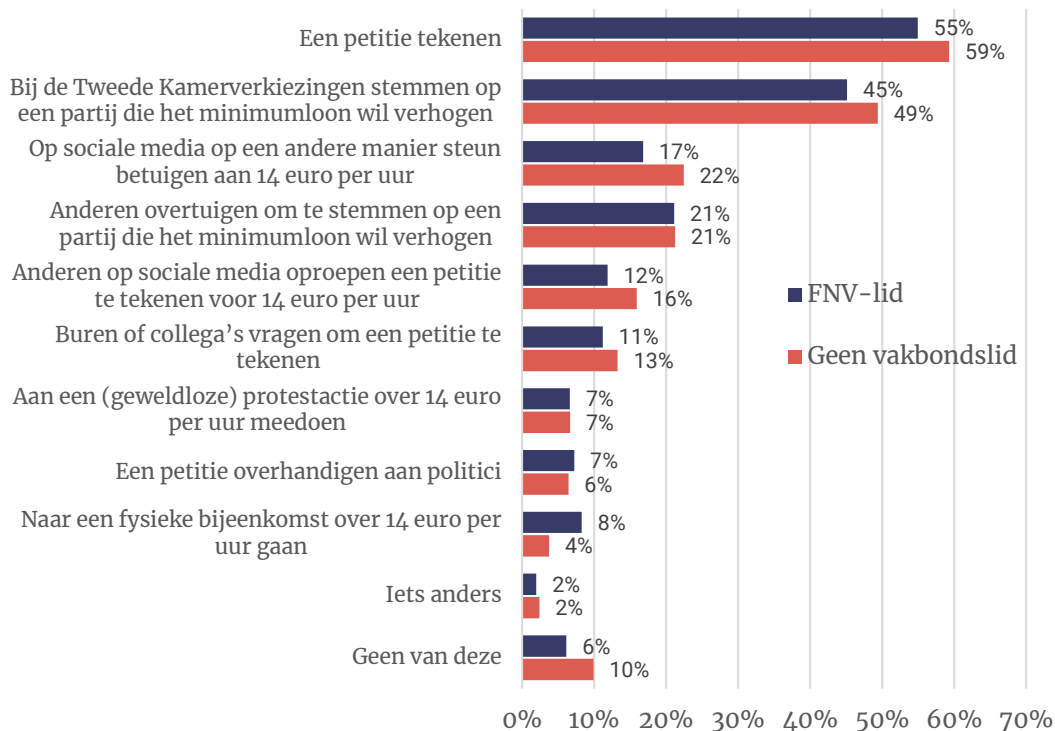
Op welke manier zou u zelf iets willen doen voor een verhoging van het minimumloon naar 14 euro per uur?
Basis: deelnemers die aangeven zich al in te zetten, zich zeker of misschien wel te willen inzetten (N=724)

FNV-leden zijn vaker (8%) geneigd dan niet-vakbondsleden (4%) om naar een fysieke bijeenkomst te gaan. De overige manieren om je in te zetten voor verhoging van het minimumloon worden door FNV-leden niet vaker genoemd dan door niet-vakbondsleden: niet-leden willen zelfs vaker (59%) een petitie tekenen dan FNV-leden (55%).

Figuur 17 – Op welke manier inzetten voor verhoging minimumloon naar FNV-lidmaatschap

Op welke manier zou u zelf iets willen doen voor een verhoging van het minimumloon naar 14 euro per uur? Basis: deelnemers die aangeven zich al in te zetten, zich zeker of misschien wel te willen inzetten (N=724)

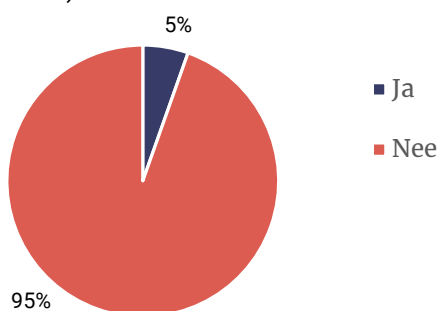

5.3 Gebruik van hashtag #voor14

Een vijfde van degenen die zich willen inzetten (21%) hebben aangegeven op sociale media hun steun te willen betuigen aan “14 euro per uur”. We hebben hen gevraagd of ze bekend zijn met de hashtag #voor14. Slechts 5 procent van hen zegt hier bekend mee te zijn. We hebben hen nog voorgelegd of ze deze hashtag willen gebruiken, maar deze resultaten zijn vanwege het lage aantal (10 deelnemers) niet bruikbaar.

Figuur 18 – Bekendheid met hashtag #voor14

Bent u bekend met de hashtag #voor14? Basis: mensen die op sociale media steun willen betuigen aan “14 euro per uur” (N=159)

6 Onderzoeksverantwoording

Verantwoording

I&O Research voerde een landelijk representatief onderzoek uit onder 2.053 Nederlanders van 18 jaar en ouder. Niet alle vragen die in dit rapport worden gepresenteerd zijn aan alle 2.053 Nederlanders gesteld. Bij iedere tabel of figuur wordt de steekproefbasis vermeld.

Het onderzoek vond plaats van donderdag 3 tot dinsdagochtend 8 september 2020.

De resultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, opleiding, regio en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in 2017. Het grootste deel van de deelnemers (1.913) is afkomstig uit het I&O Research Panel. Daarnaast vulden 140 Nederlanders de vragenlijst in via het panel van PanelClix.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2017. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken.

Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent.

Bij een steekproef van $n=2.000$ en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,2 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Sinds april 2019 werkt het I&O Research Panel met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tergoed of een donatie aan een goed doel.

I&O Research

I&O Research is het grootste onderzoeksbureau voor overheid en non-profit (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA, 2019). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties.

I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001-, ISO 20252- en ISO 27001-gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 26362-gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

